

Rettingheder. Den ærede Nigsdagsmand for Kjøbenhavn's Ste. Valgfreds (Tillisch) har udtalet sig temmelig stærkt med Hensyn til dette Forhold; jeg skal tillade mig at gjøre den ærede Nigsdagsmand opmærksom paa, at den forskjellige Stilling, man indtager til en Sag, giver en forskjellig Synsvinkel med Hensyn til Sagen; det er ikke altid, at han har været af den samme Mening; thi da han i 1851—52 stod her i Forsamlingen som Indenrigsminister, udtaalte han følgende Ord, som jeg skal tillade mig at citere: „Jeg troer, at Landboerne igjennem den nu bestaaende Indretning faae billigere og bedre Varer end de ville være istand til at faae i Kjøbstæderne hos Robbersmedene. Dette er for Deltagernes Ret, som Fabrikkerne ere og i længere Tid have været i Besiddelse af, og en Ret, som alle Robbersmede der have nedsat sig i Byerne, meget godt have vidst, at Robberfabrikkerne vare i Besiddelse af, og Høvederne de altsaa have kunnet tage deres Bestemmelse. De kunne altsaa ikke med Høje Klage over Uret etc.“ Jeg skal ikke forefatte den ærede Nigsdagsmands forandret Opfattelse af Sagen, der, som sagt, faa ofte stunder Sted, men jeg troer dog ikke, at Forholdet er nu saa betydeligt forandret, at man kan sige, at hvad man dengang fastholdt som rigtigt, det er nu 8 Aar senere urigtigt. Jeg troer, at naar en saadan Udtalelse kommer fra en Mand, der staaer i Spidsen for Landets andre Alligendher, har den en betydelig Vægt og udøver vistnok Indflydelse saavel paa Udtaltes som paa Thingets Mening, saa jeg har ikke kunnet nægte mig at fremdrage denne Udtalelse af ham under den nuværende Discussion, til hvilken hans Stilling her saa forskjellig, og jeg skal tillade mig med disse Ord at anbefale Fleertallets Forslag.

Indenrigsministeren ad interim: Det vilde være mig kjært, om den samme Vægt vilde blive lagt paa den nuværende Indenrigsministers Anskuelse i denne Sag, saa meget mere som den er bleven tiltraadt af en for her nuværende Indenrigsminister (Tillisch); derved maa min Opfattelse vinde forøget Styrke. Det er aldeles ikke Tilfældet, som den ærede Ordfører mener, at man vil høre Concurrence, der er

aldeles Indet til Hinder for, at Robberfabrikkerne kunne have deres Udsalgssteder i Kjøbstæderne og der frit sælge deres Varer. Naar vi nu skulle gaae Sagen rigtigt igjennem og rent ud sige, hvorpaa det kommer an, saa reducerer det sig dertil, om man skal have en kjørende eller en siddende Concurrence; den ærede Ordfører vil have en kjørende, men jeg og de Herrer der samstemme med mig, ville have en siddende, for det stemmer med de almindelige Principer, hvorpaa Ordningen af Næringsfriheden hviler. Den kjørende Concurrence vilde føre os altfor vidt; tillodes den, saa maatte man ogsaa have Lov til at kjøre omkring med Brændevind, Urtekrampvarer, med Manufacturvarer osv. Den ærede Ordfører og jeg ere begge enige om, at der bør være Concurrence, billige Priser; jeg er enig i Alt, hvad han i denne Henseende har anført, men jeg holder paa den siddende Concurrence; Vedkommende skal kjont sætte sig ned og handle med disse Varer; det er den hele Forsjæl. Naar man nu veed, at Leer og Skjæretive aldeles ikke vedkomme denne Sag, vilde det være urimeligt for disse Robberpotters Skuld, at fravige Principerne for Ordningen af Næringsfriheden, ja, det vilde i højeste Grad være besynderligt. Jeg maa i det Hele taget holde paa, at vi ved vore Løve arbejde hen til at gjøre de Principer, som i det Hele taget maa anses for hensigtsmæssige ved Ordningen af disse Forhold gjældende, at vi lade disse Potter dele andre rimelige Ting's Skjæbne, og at vi ikke finde os i, at de kjøre Landet rundt; nei, de skulle kjont sidde stille og vente, til der kommer en Kjøber.

J. A. Hansen: Naar den ærede Nigsdagsmand for Kjøbenhavn's 3die Valgfreds (Jeddersen) anførte til Forsvar for Fleertallets Forslag, at det Princip i Næringsloven af 1857, at Indførsen af Varer ikke maatte finde Sted, ikke var en ny, men en gammel Sætning, saa maa han lægge Mærke til, at det ikke var blevet indført og slaet fast i den nye Lov, naar det ikke havde været stemmende med Nutidens Tarv i det Hele; dette Princip har været undergivet sin fulde Prøvelse ved Næringslovens Behandling, og man har fundet det rigtigt endnu